

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

03 липня 2018 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1016/ко-18

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого - Щотки С.О.,

членів Комісії: Заріцької А.О., Тітова Ю.Г.,

розглянувши питання щодо результатів кваліфікаційного оцінювання судді Одеського апеляційного адміністративного суду Зуєвої Лариси Євгеніївни на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Рішенням Комісії від 01 лютого 2018 року № 8/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Одеського апеляційного адміністративного суду Зуєвої Лариси Євгеніївни.

Частиною п'ятою статті 83 Закону визначено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям

кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі - Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення встановлено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється у разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);

2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішенням Комісії від 25 травня 2018 року № 118/зп-18 запроваджено тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Зуєва Л.Є. склала анонімне письмове тестування, за результатами якого набрала 81 бал. За результатами виконаного практичного завдання Зуєва Л.Є. набрала 90 балів. На етапі складення іспиту суддя загалом набрала 171 бал.

Зуєва Л.Є. пройшла тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Зуєва Л.Є. до співбесіди ознайомила зі своїм суддівським досьє. За результатами ознайомлення надала Комісії пояснення та копії документів.

Рішенням Комісії від 20 червня 2018 року № 147/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Іспит», складеного 11 квітня 2018 року, зокрема, судді Одеського апеляційного адміністративного суду

Зуєвої Л.Є., яку допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Комісією 03 липня 2018 року проведено співбесіду із суддею, під час якої обговорено питання щодо показників за критеріями компетентності, професійної етики та доброчесності, які виникли під час дослідження суддівського досьє.

Заслухавши доповідача, дослідивши досьє судді, надані суддею пояснення та результати співбесіди, під час якої вивчено питання про відповідність Зуєвої Л.Є. критеріям кваліфікаційного оцінювання, Комісія дійшла таких висновків.

За критерієм компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя набрала 390,3 бала.

При цьому за критерієм професійної компетентності Зуєву Л.Є. оцінено Комісією на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1-5 глави 2 розділу II Положення. За критеріями особистої та соціальної компетентності Зуєву Л.Є. оцінено Комісією на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься у досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6-7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 115,67 бала. За цим критерієм суддю оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься у досьє судді, та співбесіди.

За критерієм доброчесності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 114,33 бала. За цим критерієм суддю оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься у досьє судді, та співбесіди.

Зокрема, під час обговорення відповідності вказаним критеріям суддя Зуєва Л.Є. повідомила, що до призначення суддею вона працювала адвокатом, у 1994 році придбала у м. Одесі квартиру площею 55,3 кв.м. У 1996 році реконструювала цю квартиру шляхом розбудови мансардного поверху у житлові приміщення, після чого її площа збільшилась та становила 145,4 кв.м. У березні 2004 року вказану квартиру вона продала. У письмових поясненнях, наданих Комісії, Зуєва Л.Є. зазначила, що продала квартиру за 85000 доларів США, кошти було використано на потреби сім'ї та придбання іншої нерухомості. Однак з договору купівлі-продажу від 10 березня 2004 року вбачається, що продаж квартири здійснено за 239 400 гривень.

У 2004 році, як зазначила Зуєва Л.Є., вона стала на квартирний облік за місцем роботи як особа, яка потребує поліпшення житлових умов. У лютому 2006 року отримала у м. Одесі квартиру площею 120,7 кв.м, яку у травні 2006 року приватизувала, однак не користувалася нею і у липні цього ж року продала за 42 245 гривень.

З питань щодо відчуження квартири загальною площею 145,4 кв.м, набуття за рахунок держави квартири загальною площею 120,7 кв.м для поліпшення житлових умов та відчуження її протягом кількох місяців суддею не надано чітких пояснень та не зроблено посилань на норми права, які виправдовують дії судді.

У листопаді 2006 року Зуєва Л.Є. придбала у м. Одесі дві квартири площею 103,1 кв.м та 41 кв.м, два машиномісця, кожне площею 12,1 кв.м, шляхом укладення інвестиційних договорів та додаткових угод до них. Згідно з поясненнями Зуєвої Л.Є., наданими під час співбесіди, за вказаними договорами про придбання зазначеної нерухомості вона сплатила 629 037 гривень. Також суддя повідомила, що станом на 2011 рік на час приймання-передавання нерухомості, вартість одного машиномісця становила 70 700 гривень. При цьому пояснила, що її дохід (заробітна плата за основним місцем роботи та оплата за викладацьку діяльність) у той же період становив 87 268 гривень.

Походження коштів на придбання вказаного вище майна суддя пояснила відчуженням у тому ж році квартири площею 120,7 кв.м, вартість якої за договором купівлі-продажу становила 42 245 гривень. Такі твердження через різну вартість майна не можна визнати переконливими.

Крім того, як вбачається з досьє судді та пояснень при проведенні співбесіди, у власності судді з 2004 року перебуває житловий будинок загальною площею 438 кв.м та земельна ділянка 1000 кв.м, набуті за договорами купівлі-продажу.

Як пояснила Зуєва Л.Є., це майно вона набула безоплатно від батька свого сина. Вказаний будинок був предметом застави під час отримання нею банківського кредиту у розмірі 80 000 доларів США для завершення упорядкування цього ж будинку. Кредит вона повністю виплатила у 2006 році.

Окрім цього, під час обговорення відповідності критеріям професійної етики і доброчесності суддя Зуєва Л.Є. повідомила, що у 2004 році отримала земельну ділянку площею 0,1000 га в Овідіопольському районі Одеської області згідно з рішенням Таїровської селищної ради Овідіопольського району Одеської області від 19 вересня 2003 року № 207. Вказану земельну ділянку у 2007 році вона продала. У договорі купівлі-продажу земельної ділянки від 12 липня 2012 року зазначено, що відчужено земельну ділянку площею 0,1000 га із загальної площі 0,2000 га, наданої для будівництва і обслуговування жилого будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка). Продаж вчинено за 300 000 гривень, що становило експертну грошову оцінку відчужуваної земельної ділянки. Однак у наданій Зуєвою Л.Є. угоді про наміри укласти правочин від 23 червня 2007 року зазначено, що узгоджена сторонами вартість земельної ділянки становить 1 565 500 гривень. До того ж в угоді про наміри укласти правочин вказано, що сторони домовились укласти правочин щодо земельної ділянки розміром 0,1000 га (права сторона), що узгоджується з договором купівлі-продажу про відчуження Зуєвою Л.Є. земельної ділянки площею 0,1000 га із загальної площі 0,2000 га.

З інформації, яка міститься у суддівському досьє Зуєвої Л.Є., вбачається, що у власності судді за адресою, вказаною у договорі купівлі-продажу, перебуває земельна ділянка площею 0,2000 га, яка має такий самий кадастровий номер, як і

відчужувана земельна ділянка і набута суддею з тих же підстав — за рішенням Таїровської селищної ради Овідіопольського району Одеської області від 19 вересня 2003 року № 207.

Письмово та під час співбесіди, посилаючись на відсутність державного акта на землю, суддя не змогла змістовно пояснити якого розміру (0,1000 га чи 0,2000 га) земельну ділянку їй була передано у власність, також не спростувала наявних у матеріалах суддівського досьє розбіжностей.

Неповними і суперечливими також є пояснення судді щодо обставин набуття квартири загальною площею 214 кв.м., яку надалі вона продала. Твердження судді щодо походження коштів для придбання вказаного вище майна Комісія оцінює як неповні та недостатні.

Відповідно до пункту 10 частини сьомої статті 56 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» суддя зобов'язаний підтверджувати законність джерела походження майна у зв'язку з проходженням кваліфікаційного оцінювання або в порядку дисциплінарного провадження щодо судді, якщо обставини, що можуть мати наслідком притягнення судді до дисциплінарної відповідальності, викликають сумнів у законності джерела походження майна або доброчесності поведінки судді.

У Бангалорських принципах поведінки суддів зазначено, зокрема, що постійна увага з боку суспільства покладає на суддю обов'язок прийняти низку обмежень, і, незважаючи на те, що пересічному громадянину ці обов'язки могли б здатися обтяжливими, суддя приймає їх добровільно та охоче. Поведінка судді має відповідати високому статусу його посади.

Кодексом суддівської етики покладено на суддів обов'язок докладати всіх зусиль до того, щоб, на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини, їх поведінка була бездоганною.

За змістом роз'яснень, наведених у Коментарі до Кодексу суддівської етики, затвердженого рішенням Ради суддів України № 1 від 04 лютого 2016 року, доброчесна поведінка судді має торкатися всіх сфер його життя, зокрема і матеріальної (майнової) сфери. Обов'язок судді бути поінформованим про матеріальні інтереси тісно пов'язаний з його законодавчо закріпленим податковим і антикорупційним обов'язком зазначити у декларації відомості про доходи, наявне майно та зобов'язання фінансового характеру як своє, так і членів сім'ї.

Ураховуючи наведене, Комісія дійшла висновку, що суддя не надала повних, обґрунтованих та достатніх пояснень щодо джерел походження її майна, що є одним з обов'язків судді згідно зі статтею 56 Закону.

Зміст пояснень Зуєвої Л.Є. свідчить про те, що суддя не докладала належних зусиль до того, щоб, на думку розсудливої, законослухняної та поінформованої людини, її поведінка була бездоганною, та не вжила належних і достатніх заходів для того, щоб бути обізнаною про свої майнові інтереси та антикорупційні обов'язки.

Зазначені обставини також ставлять під обґрунтований сумнів повноту і достовірність тверджень, наведених у декларації доброчесності судді.

Суперечливий зміст наданих Зуєвою Л.Є. пояснень, неодноразова зміна аргументації тих самих тверджень дають підстави для висновку про недостатнє сприйняття й утвердження суддею Зуєвою Л.Є. фундаментальних засад доброчесності суддів.

За результатами кваліфікаційного оцінювання суддя Одеського апеляційного адміністративного суду Зуєва Л.Є. набрала 620,3 бала, що становить менше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

Таким чином, Комісія дійшла висновку, що суддя Одеського апеляційного адміністративного суду Зуєва Л.Є. не відповідає займаній посаді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 83-86, 93, 101, пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визначити, що суддя Одеського апеляційного адміністративного суду Зуєва Лариса Євгеніївна за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрала 620,3 бала.

Визнати суддю Одеського апеляційного адміністративного суду Зуєву Ларису Євгеніївну такою, що не відповідає займаній посаді.

Рекомендувати Вищій раді правосуддя розглянути питання про звільнення з посади судді Одеського апеляційного адміністративного суду Зуєвої Лариси Євгеніївни.

Головуючий

С.О. Щотка

Члени Комісії:

А.О. Заріцька

Ю.Г. Тітов